

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 78.

V Ljubljani, v petek 5. aprila 1895.

Letnik XXIII.

Ne zakrijmo si očíj in ušes!

Na Štajerskem, 3. aprila.

Vsak čas ima kak vrhovni princip, ki obsega vse druge principe, kakor obsega celota svoje delo. V srednjem veku je bilo največje versko načelo. Vse, kar se je v tem času storilo velikega, ima zadnji vzrok v tem načelu. Vse tiste veletvorbe, katere še dandanes občudujemo, so se spočele v verskem principu. Humanizmu in njegovemu sinu liberalizmu pa se je posrečilo streti ta princip in ga potisniti v ozadje. Proglasil se je napredek in svoboda in na mesto verskega načela postavilo staro pagansko načelo verske absolutosti. Ker pa ta nadomestek ljudij ni mogel povse uzadovoljiti in so množice jele spregledovati, so vitezi moderne prosvete in svobode spravili na površje narodnostni princip.

Boječ se, da bi se zajezilo njihovo delovanje, ki je bilo na zunaj odeto s plaščem občnega blagra, v svojem jedru pa gola sebičnost, so naščuvali ljudstvo zoper ljudstvo, narod zoper narod. Tekom našega stoletja se je narodnostni princip zelo ojačil. Narod je postal drugi; nekaternikom celo prvi in jedini bog. Narodnosti se je kadilo, okolo narodnosti se je plesalo, kakor so nekaj Izraelci pozabivši Jehovo plesali okolo zlatega teleta in mu kadili. Dandanes pa vedno bolj gineva magična moč narodnostnega načela, in sicer zato, ker se je to načelo večinoma zlorabljalo v liberalno-strankajske namene, ker se je kričalo in ščuvalo za narodnost, a zanjo skoraj nič delalo. Dvignjeno na krščansko stališče je narodno načelo vir neumornemu uspešnemu delovanju za posamezne narode. Poleg njega se vzdiga in čim dalje bolj okreplja socialni princip. „Preosnujmo človeško družbo“, razlega se na vseh straneh. In

opravičenost te zahteve morajo priznati tudi oni, katerim taki kliči neprijetno zvené v ušesa.

To preosnovo hočejo razni ljudje izvršiti na razne načine. Mnogoteri menijo, da se jim bo to posrečilo s praznimi utopijami, s katerimi begajo in trapijo ubogo, po rešitvi vzdihujoče ljudstvo. Toda naj se poskusi katerokoli sredstvo, bodimo preverjeni, da tisti rek: „Extra Ecclesiam non est salus“ velja tukaj baš tako, kakor gledé za večni blagor dušni.

Le v krščanstvu je rešitev. Kdor se resno peča s tem, da bi izlečil velike rane v organizmu človeške družbe, pride kakor nehoté na krščansko polje. Tisto moč, ki giba človeštvo, tistega duha, ki obvlada svet, tiste krive principe, iz katerih so izrasli ti nezdravi odnošaji, je treba streti in v društvo spraviti krščanskega duha in krščanske principe.

Tudi Slovincem je rešiti dokaj poglavij takozvanega socialnega vprašanja, ki dela svetu toliko preglavice. In ko bi tudi ne bilo ničesar drugega, že gospodarsko poglavje nam daje dela dovolj. Ne zakrijmo si očíj in ušes in ne varajmo se! Naše ljudstvo je gmotno hudo propalo in potrebuje nujne pomoči. Osobito kmetski stan težko sope pod neznošnim bremenom. Kjer je nekaj cvetelo blagostanje, tam je sedaj uboštvo, kjer je bila poprej samozavest, tam je sedaj obupnost, in kjer krepost, tam je pogostoma izprijenost.

Slovinci moramo tu biti zelo oprezni. Zakaj ljudje, kojim ni utrjen materijelni obstanek, nimajo tiste žilavosti, ki je je nam treba v boju za narodne pravice. Skušnja to do cela potrjuje. Na Štajerskem so narodno probujeni najbolj oni kraji, kjer je primerno največje blagostanje. Južnovzhodni kot pa, kjer so ljudje posebno vsled ugonobe vinske trte zelo obubožali, pridno drema v narodni mlačnosti.

in tukaj so še rodovitna tla za nemškutarstvo. Naj si prideš h kmetu še s tako naudušenim govorom, žalostno skomizgne z rameni in ti obrne hrbet. To je povse naravna posledica. Kako se naj takšen trpin ogreva za domovino, ako pa se mora od dne do dne bolj preverjati, da ona stori malo ali pa nič, da bi mu olajšala bedo življenja.

In rokodelci in obrtniki po večjih trgih in mestih so se z večine izneverili materinskemu jeziku, meneč, da je bolje plašč obrniti po vetru, kakor pa trmoglavo se izolirati in v tako težavnih časih se ukvarjati s pretiranimi domovinskimi fantazijami, ki ne prinašajo praktičnega dobička in mnogokrat rodijo glad.

Vendar se to že še prizna, da so sedanji socialni odnošaji nezdravi. A odkod naj pride lek? Naj li čakamo na radikalno pomoč vladno? Toda ako smo čakali na-njo sedem let, bomo še nadaljnjih sedem, kakor tisto dekle v narodni pesmi na svojega ljubimca, in še dalje. Od zgoraj nam ne pride izdatna pomoč, ker se merodajni krogi morajo ozirati na činitelje, katerih teženje ni, da bi se povzdignilo občeno blagostanje. Zato pa je treba spodaj začeti, tukaj reševati, kar se še da rešiti, ljudstvo poučevati, vzgojevati in organizovati, da konstitucionalnim potom izsili preosnovo sedanjih razmer.

Na Štajerskem je mnogo bralnih društev in čitalnic, kjer se ljudje shajajo, da bi prebirali knjige in časnike in se poučili, kaj se na svetu godi in kako bi se moralo goditi. Prireja se mnogo veselie in slavnostij, h katerim pride mnogo kmetskega in drugega priprostega ljudstva. Na vsopredu takih veselie je navadno nekaj pesmic, kaka več ali manj duhovita gledališka igra, kak naroden govor, ki z lepo zvenečo navdušenostjo povečuje „zlato mater domovino“ in bridko toži o njeni usodi, in na zadnje

LISTEK.

Novi župan.

Spisal Janko Barle.
(Dalje.)

Bilo je veselo tistega dne v Mekužu. Na občinski hiši je vihrala rudeča zastava, kot na kakovi turški trdnjavi in od vseh strani prihajali so volilci v praznični obleki. Gospodje kandidatje so se jako spretno ofrkavali med njimi, bodrili jih in jim obljubovali marsikaj, med tem tudi gosposko kosilo. Na mekužkem zvoniku je počasi odbilo deveto uro in volitev je pričela. Boj je bil hud, ker je vsaki od volilcev imel lepo število svojih pristašev, tako, da se ni nič gotovega znalo, kdo bode županil. Mnogo zvedljivih tržanov, še bolj pa tržank, obsipalo je občinsko hišo, ker so pričakovali konec volitve. Na, in sreča nasmejala se je gospodu Puranu, dobil je pet glasov večine. Gospod Kalin in Kos sta poparjena stala, ko je se oglašil gromoviti:

„Naj živi župan,
Naš gospod Puran!“

Gospod Puran vihal si je zadovoljno dolge brke in smehljuje pogledoval svoja protivnika, katera sta se jezna pobrala kmalo iz volišča. Potem je pa stopil k zeleni mizici in dejal blizo tako-le:

„Gospoda moja! Hvala vam, srčna hvala na odlikovanje, s katerim ste me danes počastili. Bodate uverjeni, da od srca rad sprejemam na svoja

pleča težko breme, katero ste mi danes naložili. Gospoda moja, sin sem slavnega trga Mekužja in povem vam, da bodem z vsemi svojimi močmi deloval na prosoh in razevit njegov. Tradil se bodem, da nasledujem pokojnega gospoda župana Peteršilja, slava njegovemu spominu, a prosim vas, da me tudi vi složno podpirate. Usojam se vas prositi, da greste z menoj „k mastnemu prešičku“, tamkaj vam bodem obširnejše razložil svoj program. Slava slavnemu trgu Mekužu, živili Mekužanje, živili svestni volilci!“

In zopet je zagrmelo v sobi:

„Naj živi župan,
Naš gospod Puran!“

In dolga vrsta volilcev in drugih vrednih tržanov pomikala se je slovesno proti gostilni „k mastnemu prešičku“. Novi župan korakal je pa ponosno pred njimi in zazdelo mu se je, kot da vodi svojo nekdanjo stotnijo v krvavi boj. Rudeča zastava je pa veselo plapolala raz strehe občinske hiše, saj je zopet dobilo slavno Mekužje svojega župana — gospoda Purana. A gori na hribcu nad Mekužjem pokali so pa topiči, kot da je prišel v goste sam Mustafa paša, saj ni mala stvar, kadar Mekužanje volijo župana.

Preslabo je moje pero, da opiše slavo, katera se je razvila „pri mastnem prešičku“. Spoštovana gospa gostilničarka naličila je ogromni žogi, ko je skakala med lačnimi in žejnimi gospodi volilci, pred katero je postavljala velikanske sklade golaša in po-

nosne štefane rujnega vinca. Ko sta se želodec in grlo za silo potolažila, razvezal se je pa jezik zgovornih volilcev in začuli so se prekrasni govori v slavo novemu županu. Cicero in Demosten naj bi se prišla semkaj učiti zgovornosti! Podal bi rad vse te govore v celoti, ali se bojim, da bi se spis preveč raztegnil, pa zato raje o tem molčim. Povem le toliko, da so bili govori izvrstni, ker kako bi pač mogli Mekužanje govoriti, če ne izvrstno. Oglasili so se tudi godci, cvilile so gosli in ječal je mogočni bas, da nikoli tega. Da se je tudi pelo, to se že tako razume. Refren vsem pesmam je bil pač le oni:

„Takega ni pač, kot naš je župan,
Slavni mekuški stotnik Puran.“

katerega je znani mekuški kapelnik gospod Klenet za to priliko prav izvrstno zložil in po neki narodni pesmi uglasbil. A ko je dobro vince razgrelo vsem glave, tedaj je pa gospod Klenet pristavil še sledeče vrstice:

„Ni ga, če tudi Kalin in pa Kos
Danes sta dolgi obesila nos.“

In vsi so se smejali in hvalili gospoda Kleneta, da ima dobro pevsko žilico.

Gostija je trajala do pozne noči. Vsem se je bilo težko raziti, a ko so se volilci naposled vendar le razišli, glasila se je še tu pa tam vesela pesem. Gospod Puran se je pa zadovoljno vlegel tiste noči v postelj kot novi župan, da se drugega jutra zbudi na delo v prosoh slavnega trga Mekužja. Županiti to ni pač šala!
(Dalje sledi.)

seveda obligatni ples. Menimo, da tak vspored ne zadostuje več zahtevam naše dobe. Vtiski, ki se tu sprejmejo, so hipni in so ponajveč že drugi dan pozabljeni, ko so ljudje postavljeni v prejšnjo skrb in nadlogo; le kak goreč čestilec ali iskrena čestilka Terpsihorina morebiti dobita kak trajnejši vtisek. Dandanes pa so resni časi, v katerih se gre zato, da se odvrne velika domovina in celi človeški družbi preteča nevarnost.

Pri takih in enakih prilikah, ko se sestane veliko ljudi, bi bila lepa priložnost, da bi se ljudstvo podučevalo o tem, kako si naj pomaga in s katerimi sredstvi olajša breme, ki je mora nositi kot nezasluzeno kazen za grehe modernega konstitucionalizma. Podučilo bi se naj, da naj izgine izmed njegovih vrst nezaupnost in zavidnost, da se naj drug drugega oklenejo, v obrambo svojih pravic združijo in organizujejo, zakaj v slogi je moč. Kdor dela za materijalni in moralni prospeh našega ljudstva, on je pravi rodoljub in narodnjak. Ako je naše ljudstvo, osobito pa kmetijski stan, gmotno in pravno utrjeno, ni se bati več za obstanek narodov.

Velike nade se dandanes stavijo v Raiffeisenove posojilnice kot sredstvo, ki more povzdigniti gmotni blagor kmetijskih slojev. Na Nemškem so se te posojilnice dobro obnesle in se je njih število v kratkih letih zelo pomnožilo. Tudi Slovenci so jeli take posojilnice ustanavljati. Začela je Kranjska, ki bodi sploh drugim slovenskim pokrajinam izgled krščanske organizacije. Na Štajerskem še dosedaj ni nobene Raiffeisenove posojilnice, čeprav jih je pri nas treba ravno tako kakor na Kranjskem. Opreka se, češ, imamo že slovenskih posojilnic z dobrim smotrom, čemu bi se jim torej z novimi delala konkurenca? Ne zanikamo dobrega smotra in radi priznamo, da so te posojilnice storile mnogo za osvobojenje slovenskega življa iz tujega vpliva in jako podpirale narodni razvoj. Vprašamo pa: Kaj so storile specialno za kmetijstvo?

V tem oziru se ne razlikujejo od nemških sester ne glede na upravo ne glede na celo smer. Najmlajša izmed slovenskih štajerskih posojilnic namerava, kakor slišimo, z eventualnim dobičkom nabaviti primerno poslopje za narodni dom. Raiffeisenovim posojilnicam pa je edini smoter pomagati kmetom in zboljšati njih gmoten položaj, vrhu tega pa še imajo velik vzgojevalni pomen.

Štajerci smo združeni. Če tudi sta pretekli komaj dve desetletji, ko se je tudi pri nas šlo zoper „mračnjake“ in „nazadnjake“, vendar smo sedaj faktično združeni. Pravim, hvala Bogu, da je tako, sicer niti tega nebi bili dosegli, kar smo dosegli! Toda zveza naša ne sme biti nekaka koalicijska z umirovljenjem glavnih načel in njeno pozorišče edino boj za enakopravnost slovensčine v šoli in uradu. Slabo bi umevali čas, ako bi mislili, da to dandanes zadostuje. Najboljše moči smo žrtvovali v ti nacionalni borbi, a uspehi niso od daleka primerni trudom, kakor spričujejo žalostni dogodki v zadnjem zasedanju štajerskega deželnega zbora. Naša združena moč bi lahko mnogo več koristnega storila. Z ljudstvom za ljudstvo, za njegov materijalni in moralni blagor bodi polje, na katerem se dejstvom naša zveza! Hic Rhodus, hic salta!

Državni zbor.

Dunaj, dne 4. aprila.

Kriza v pododseku za volilno preosnovo.

Ze dolgo časa je bilo slutiti, da so mej posameznimi člani volilnega pododseka bistvena nasprotja, katera poravnati se je vlada trudila brez uspeha. Vlasti je baron Dipauli pri vsaki priliki pokazal, da se ne strinja z volilno preosnovo, kakeršno zahtevajo pododsekovi člani levičarskega in poljskega kluba. Zadnji čas pa se je to nasprotje tako poostrilo, da je Dipauli izstopil iz imenovanega pododseka, ker je neki s svojimi nazori ostal osamljen. Govori se, da se tudi druga dva člana konservativnega kluba nista strinjala z njegovimi nazori. — Zanesljivega vendar o teh dogodkih, ki so prisilili Dipaulija, da je izstopil iz pododseka, listi ničesar ne objavljajo, vendar menimo, da je ta izstop dovolj značilen že sam na sebi. Dipauli je s svojim izstopom naznanil, da ni upanja za tako volilno preosnovo, s katero bi se res pri volitvah pomnožile pravice ljudstva. Ze do sedaj ni vzbujal pododsek za volilno preosnovo posebnih nad, brez barona Dipaulija nima za krščanske stranke nobenega pomena, kakor da se odločno upró sklepom, kateri bi izšli iz tega pododseka.

Nasledki tega izstopa utegnejo biti zelo pomenljivi. Znano je namreč, da je Dipauli jeden najodličnejših in najvplivnejših članov konservativnega kluba. Gotovo je, da bodo tudi v klubu nastale difference, ako so se pojavile mej konservativnimi člani v pododseku.

V petek je zadnja seja pred Veliko nočjo. Mnogo poslancev je že odšlo z Dunaja.

Davčna preosnova.

V seji dne 3. aprila je bil obširen razgovor o obdačenji hranilnic in posojilnic. Navedli so se nekateri pomisleki proti § 83. davčne preosnove, ki govori, kako naj se obdačijo hranilnice. Zagovorniki hranilnic so povdarjali važnost in občno korist, katero ima ljudstvo od hranilnic ter priporočali, da se hranilnice kolikor moč davka oproste. Poročevalec Abrahamovič je pojasnjeval stališče odseka ter povdarjal, da pomisleki proti predlogu odsekom so neosnovani. § 83. je bil sprejet po odsekovem predlogu z neznatnimi spremembami.

Važna določba v tej seji sklenjena je ta, da so Raiffeisenove posojilnice proste pridobitnega davka. Razni govorniki so pri tej priliki povdarjali važnost Raiffeisenovih blagajnic, omenjali težav, s katerimi se imajo boriti v začetku ter opozarjali vlado, naj svojim podrejenim finančnim uradom naroča, da tega blagodejnega delovanja v korist ljudstva z nepotrebnimi sitnostmi ne ovirajo. Predlog, da so te vrste posojilnice davka proste, je bil vsprejet z 83 glasovi zoper 80. Židovski liberalci so seveda glasovali proti tej določbi.

V seji dne 4. aprila so bile razne interpelacije ter se je nadaljeval razgovor o davčni preosnovi.

Interpelacije.

Poleg Hofman-Wellenhofove interpelacije, ki je že omenjena mej včerajšnjimi brzojavkami, je interpeliral tudi dr. Scheicher pravosodnega ministra glede duhovnika Stojalovskega, ki je v Tešnu zaprt in ki se samo zavoljo tega ni hotel pritožiti proti obsodbi, da bi se rešil vednega zapora; vprašuje, je-li mu hoče minister izkazati pravičnost in humaniteto. Posl. Steinwender interpelira trgov. ministra o borznih spekulacijah z ozirom na podržavljenje železnic, je-li noče dati izjave, po kateri bi se ustavilo dviganje kurza. — Trgovski minister je takoj odgovoril, opozarjajoč na svojo izjavo v odsekovi seji dne 2. t. m. — Zakon o krošnjarstvu se je vsprejel v 2. in 3. branju.

Koncem današnje seje so poslanci Kušar in in tovariši interpelovali ministra notranjih del zastran premeščanja davčnega kontrolorja gospoda Predaliča iz Tržiča v Črnomelj, o katerem sta govorila članka v včerajšnjem „Slovencu“ in „Slovenskem Narodu“.

Prihodnja seja bo dne 23. aprila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. aprila.

O surovostih proti Armencem v preteklem letu poroča „Times“ jako obširno in piše nekako tako-le: V zimi 1892/93 uprli so se Armenci gorskega okraja Musch ter niso hoteli plačati davkov, ker so je že tako morali odračuniti Kurdom. Da bi je prisilila k pokorščini, poslala je vlada nekaj vojakov, kateri so se do spomladi 1894 še dosti mirno držali, nekaj zato, ker so Armenci vsak napad prav dobro odbili, po drugej strani so pa morali čakati vojaki novih močij in ugodne prilike. Ko pa je napočila pomlad, jele so dohajati vedno močnejše čete in začelo se je nepopisno klanje. Armenci, ki niso že na planem padli pod krutim orožjem, ubežali so v bližnje hribe, toda tudi tukaj so jih dobro oboroženi vojaki sekali na dalje in popolnoma potolkli ter pometali v brezno. Niti ženam in otrokom se ni prizaneslo. Ta grozen dogodek pač ne daje nikake časti Turčiji, in bati se ji je, da ne izgubi zaupanja vseh evropskih držav. Vlada bi bila vendar lahko drugače ukrotila upornike, da ne bi trebalo prelivati toliko nedolžne krvi.

Italija. Volilni imeniki za prihodnje volitve so že izgotovljeni in vladna „Riforma“ poroča, da bodo volitve v kratkem razpisane. Ker opozicija napenja vse sile, da Crispiju iztrga mandat v Palermu, bode mu vladna stranka ponudila mandat v Rimu. Boj bo hud, ker so se vse opozicijske stranke pod vodstvom Rudinijevim združile proti Crispiju.

Spanija. Maršal Martinez Campos se je včeraj odpeljal proti Kubi. Sestavil je načrt, da hoče v kali zatreti vstajo, zasesti vse kraje, odkoder ustaši

dobivajo živež, ter izčistiti vsa njihova skrivališča. Akoravno Martinez Campos pozna še iz prejšnjih let vse zvijače drznih ustašev in tudi deželo, vendar se moti, če misli, v kratkih tednih narediti mir na otoku. Na vzhodu otoka imajo ustaši mnogo skrivališč, odkoder se lahko branijo proti desetkrat močnejšemu sovražniku.

Kitaj in Japan. Iz Hongkonga se poroča, da so v Kantonu Kitajci nabrali tri tisoč prostovoljcev za obrambo pokrajine Kvangtung. Troške hoče vlada pokriti s hišnim davkom, ki ga je vpejlala. Ta naredba je prav kitajska. Država, ki šteje nad 400 milijonov prebivalstva in je ponižana od mnogo slabejšega sovražnika, išče za drag denar prostovoljcev. Mi nismo prijatelji militarizma, toda v nesreči svoje domovine bi vsakdo tudi od Kitajcev pričakoval več navdušenja in požrtvovalnosti. „Novoje Vremja“ piše, da japonska vlada ne misli resno na mir s Kitajci. Ti so itak poraženi, brodovje so večinoma zgubili, armada je zbegana, zato Japonci čakajo mej primirjem na pomladno vreme ter se pripravljajo za nov boj. Imenovani list trdi, da mirovne pogodbe niso znane in Japonci bodo gotovo porabili to priliko, da kolikor mogoče oslabe svojega okornega sovražnika.

Cerkveni letopis.

X. Apologetičen govor.

Ker je Marija, naša mati, spominjamo se je v zadnjem govoru. Marijino češčenje se opira na dva razloga: 1. Na Marijino čast in 2. na moč njene priprošnje.

1. Prva čast: Marija je Mati Božja, rodila je njega, ki je Bog in človek skupaj. Mati je mati celega otroka, dasi rodi samo telo, dušo ustvari Bog sam vsacemu človeku posebej. Tudi Marija je mati celega Jezusa, torej Mati božja.

2. Druga čast: Marija je mati in devica ob jednom. Bila je sicer zaročena z Jožefom, ali Jožef je bil le varuh njene časti in nedolžnosti. V angeljevo oznanilo je privolila še le tedaj, ko ji je bilo zatrjeno, da ostane devica prej in slej.

Nedolžnost Marijina se spričuje tudi iz ravnanja Jožefovega. — Sveto pismo imenuje sicer brate Jezusove, a ti niso bili njegovi pravi bratje, marveč sinovi Marije Kleofe, tete Marijine, torej bratranci. V svetem pismu se sinovi imenujejo bratje. Abraham in Lot. „Prvorojeni“, hoče reči „jedinorojeni“, kakor tudi v kroniških bukvah I. 23, 17.

3. Tretja čast: Brez madeževano spočetje. Jezus, svetost sama, je zamogel vzeti človeku natoro le iz bitja, ki je bilo samo sveto in nemaleževano.

4. Četrta čast: Polnost milosti, brez osebnega greha.

Marijo moramo, ne moliti, pač pa bolj častiti, nego katero drugo ustvarjeno bitje (cultus hyperduliae).

II. Marijina moč. Mati kraljeva ima velik vpliv na kraljevega sina. Ravno tako Marija na Jezusa Kristusa, svojega Sina, Gospoda nebes in zemlje. Vse premore pri njem s priprošnjo (omnipotentia supplex). Častimo jo! Častil jo je angelj, častila Elisabeta, aposteljni, sveti četjetje. Kraljestva so jo izvolila v svojo kraljico. Poezija, glasba, slikarstvo tekmujejo med seboj, katera se bo bolj odlikovala v proslavi Marijini. „Odslej me bodo blagorivali vsi narodi!“ Tako, kakor to, se ni spnilo nobeno prerokovanje na zemlji.

Zgled o „Mariji pomagaj“. K sklepu prosi govornik Marije blagoslova možem, mladeničem, zlasti pa delavskemu stanu. „Marija, pomagaj nam! Ne zapusti nas nas, dokler nas ne vidiš v nebesih poleg sebe! Amen.“

Tako so se vršile in srečno končale prve konference za može v Ljubljani, pojasnilo se je marsiktero versko vprašanje iz apologetičnega stališča s posebnim ozirom na sedanje zmote in vzdramilo versko prepričanje v možeh. Čast možem, da so ustrajali do konca. Hvala g. govorniku P. Hugolinu za njegov obilni trud! Pokazali so, da imajo tudi oni smisel za verska vprašanja in da brezverstvo na Slovenskem še ni prevzelo mnogo tal.

Sad govorov ne bode izostal, že se je pokazal v teh dneh. Večna hvala za to Bogu! S tem pa še ni vse storjeno; treba se bo na može tudi zanaprej ozirati. Sprožila se je misel: Kaj, ko bi se možem preskrbele, morda drugo leto, ali v adventu, duhovne vaje? Mi iz srca pozdravljamo to misel in prosimo Boga, da jo vresniči.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. aprila.

(Odposlanci Istre pred cesarjem.) Z Dunaja: Včeraj je vsprejel cesar v avdienci nekatere istrske narodne zastopnike in načelnike občinskih gospodarskih združenj, ki so mu izročili spomenico, v kateri so opisane žalostne gospodarske razmere v Istri in kjer prosijo pomoči proti temu. Cesarja pozdravil je dr. Vitezić. Vlada je odgovorila, da mu je znano težavno stanje kmetijskega ljudstva v Istri, zato bo vladi naročil, da se natančno pouči o vseh gospodarskih potrebah in razmerah in stori, kar je potrebno za izboljšanje gospodarstva. Omenil je cesar, da se je z odpisom zemljiškega davka v tem že storil važen korak.

(Novi predsednik okrožnega sodišča v Celju.) pl. Ullepitsch, je 1. aprila v Gradcu izvršil službeno obljubo ter se 4. t. m. podal v Celje, kjer je nastopil svojo novo službo. Po sporočilih, ki smo jih zadnje dni dobili iz Gradca, je pričakovati, da bo novi predsednik okrožnega sodišča nepristranski in pravično vršil svojo službo. Ako se potrdi to upanje, prepričan naj bo, da mu bodo vsaj Slovenci gotovo za to hvaležni.

(Slovensko gledališče.) Sinoči je bila zadnja predstava v tej sezoni, in sicer na korist domačim možem slovenske drame. Občinstvo se je odzvalo vabilu v mnogobrojnem številu, kajti gledališče je bilo razprodano, in boljše moči je odlikovalo z živahnim ploskom, dame s šopki. Raimundov čarobni igrokaz „Zapravljivec“ ima sicer mnogo senčnih stranij, ter gotovo najmanj ugaja pikantnostij in golega realizma žejnemu modernemu ukusu, toda nam se zdi ta igra za slovenski oder ne glede na velike tehniške težave jako primerna; dasi je stara, ima vendar še mnogo privlačne sile, da se ne boje še preživela. Osobe seveda so idealizovane v tajnočarobnem svitu pesniške domišljije, a to ne ovira prijetne in poštene triurne zabave. Igrali so v obče prav dobro. Namesto gospice Leščinske, ki je v zadnjem trenutku odpovedala, je pela gospa Aničeva v občno zadovoljnost.

(„Mrtvaški ženin.“) Skoro za nobeden koncert „Glasbene Matice“ še ni bilo občega zanimanja toliko nego za „Mrtvaškega ženina“, ki se bo proizvajal jutri in se ponavljal v ponedeljek. So pa tudi vsi sodelujoči činitelji taki, da morajo vzbujati pozornost: snov dramatiško-presunljiva, skladba največjega slovanskega skladatelja, solisti zgolj sloveči domačini, mešani zbor broječ 120 grl, vodja vsemu pa — mojster Hubad. Sedeži in vstopnice z navadnimi cenami se dobivajo v trgovini gosp. A. Zagorjana in na večer koncertov pri blagajnici. Istotam se dobiva obširni tekst à 10 kr.

(Ptujski okrajni zastop v zameri pri Bismarkovcih.) Iz Ptuj se nam poroča: Kakor že znano, oporekal je ptujski okrajni zastop proti temu, da bi se na kupi, namenjeni Bismarku svetil tudi grb ptujskega mesta, dokazujoč, da biva v Ptujju poleg 3630 Nemcev tudi 621 Slovencev in da je v ptujškem okraju sploh 46.486 Slovencev in razven Ptujja le 465 Nemcev. Nemški liberalni listi štajerski se radi tega ugovora hudujejo nad okrajnim zastopom ptujskim, češ da njemu nič mar, kaj da se godi v mestu Ptujju, izgovarjajo se pa, da ni tega storil mestni zastop uradno, marveč le posamezniki, kar je seveda glede grba jako težko verjeti. Sploh pa je čutiti iz nemško-liberalnih izjav, da je okr. zastop pravo zadel, ko je ugovarjal proti velikonemškim komedijam, s katerimi Nemci v slovensko-nemških krajih gotovo ne pospešujejo narodnega miru in kršijo geslo v nedotakljivosti narodne posesti.

(Bismarkovanje v Mariboru.) Poroča se nam: Tudi naši mariborski neodrešeni Nemci so bili dne 2. aprila toli srečni, da so obhajali v kazinski dvorani Bismarckov večer, kateremu je predsedoval inženier Posch. Slavnostno besedo sta spregovorila „Schriftleiter“ Hans Kordon in inženier Brauner in sta tako naukušila vse navzoče, da so vsi „omročeni ribali salamandra“ na Bismarcka. Poslala se je seveda Bismarku tudi obligatna čestitka. Druge nesreče, vsaj da bi bila znana, ni bilo.

(Častnim občanom) imenovala je občina Medvode zaslužnega, šestnajst let v Preski za blagor občine in vzgojo mladine delujočega sedaj v pokoje-

nega učitelja gosp. Frančiška Fraprotnika ter mu izročila te dni krasno izvršeno diplomu.

(Pevski sestanek.) Naprošeni smo objaviti, da bode po obeh koncertih „Glasbene Matice“ pevski sestanek pri „Maliču“. Koncertno občinstvo dobro došlo!

(Iz Šmarjete.) Neki dopisnik Vašega cenjenega lista se je že pritoževal, čemu je pač v našem kraju drevesnica mokronoške kmetijske podružnice. Tudi nam se to zdi zelo nespametno, vzlasti ker ž njo nimamo ničesar opraviti; naši kmetje so udje vrle škocijanske podružnice, do katere imajo lahko več zaupanja, ker je v boljših in skrbnejih rokah, Sicer bi še ne imeli toliko zoper to, ker nam drevesnica dela slabo parado, a odločno protestujemo zoper njo radi javnega pohujšanja. Že večkrat smo namreč imeli priliko opaziti, kako se pridno dela v tej drevesnici ob nedeljah. Primerilo se je celo, da se je mej dopoludansko službo božjo v pohujšanje vseh ljudi, ki so šli v cerkev, drevje čedilo in snažilo. To delo oskrbuje sedaj naš klevevski grajščak Ulm, ki se je nedavno tu sem s Štajerskega priženil, oziroma njegova valpta. Jeden je luteranec, protestant, drugi je sicer katoličan, a kakor vedo ljudje povedati, še slabiji ko prvi. Ne čudimo se tedaj tema dvema, da ob nedeljah v drevesnici delata, niti njih gospodarju, da jim to pripušča, ker sam tako pridno bodi plesat na postni bal v Gorjance, a čudimo se slavnemu odboru kmetijske podružnice, da trpi to skrunjenje Gospodovega dne. Mi Šmarječani sicer nimamo ničesar govoriti, vendar pa predrzno izražamo svojo željo, da se odstrani to javno pohujšanje.

(Doktorjem prava) bil je 31. marca v Gradcu promoviran gosp. A. Podrekar, odv. koncipijent v Pazinu.

(Iz Istre:) Kakor sem vam že poročal, zmagali so Hrvati pri občinskih volitvah v Tinjanu. Danes dostavljam, da so imeli naši v tretjem razredu 183 glasov proti 88, v drugem razredu 78 proti 26 in v prvem razredu 44 proti 22. — Kakor številke kažejo, niso pomagala Italijanom ni najpodlejša spletkanja; poraženi so tako, da se drugič niti na bojišče več ne bodo upali. — Kakor o vsakem shodu, kjer se snide naše ljudstvo s svojimi poslanci, tako italijanski listi lažejo tudi o shodu v Hrušici, da je bila udeležba neznatna, sploh da je bil shod za Slovane velik „fiasco“. O tem seveda se nečemo prerekati z Lahoni. Ako so oni s svojega stališča zadovoljni s shodom tem bolje, ker Slovani smo ž njim popolno zadovoljni ter se nadejamo, da tudi ne ostane brez lepih sadov za probujo našega naroda v Istri.

Narodno gospodarstvo.

Zemljiščni-davčni kataster.

(Spisal državni poslanec Fr. Povše.)

II.

S tem sem torej podal sliko tega zakona, kakoršnega je finančno ministerstvo načrtalo. Večinoma bo nespremenjen ostal, a toliko se nadejam, da bo glede skupne svote, da bi še za daljnih 15 let imel znašati avstrijski zemljišni davek 37½ milijonov kakor doslej, drž. zbor gotovo drugače sklenil, tudi če se bo finančni minister še tako upiral, kajti kako naj se odpravijo očitne krivice, katere finančno ministerstvo samo priznava, in kako naj velja ista svota, ko so vsi odnosi drugi, kakor pred 15 leti, cena žitu, lesu itd., kakor sem o tem dokazal podal v svojem govoru v letošnjem deželnem zboru in koji govor je ta cenj. list tudi objavil. Kolikor poznam mišljenje večine poslancev, zastopajočih kmetijske interese, so vsi pripravljeni pri tem vprašanju odločno postopati in zahtevati, da se ta svota znatno zniža.

Sedaj mi bodi dovoljeno, da nekoliko opišem in sodim o tem zakonu, da ga bolje pojasnim, saj je potrebno, da ga temeljito razumejo naši kmetovalci v svrhu, da se potem zamorejo tudi ravnati in braniti svoje pravice.

Oglejmo si najprvo premembo v kulturah.

Doslej prihajali so evidenčni geometri vsako leto v posamezne občine svojega okraja in sprejemali naznanila o kulturnih premembah. Vendar pa se niso odpisovali davki, oziroma spreminjali. Sedaj pa ima drugače biti in vsakter posestnik bo moral

postavno v to prisiljen objaviti take kulturne premembe in uradi bodo morali potem na podlagi oznani in izvršbe premembe v katastru od strani evidenčnega urada znižati, oziroma zvišati zemljišni davek za dotično parcelo, in sicer imel se bo davek za dotično parcelo, če je spremenjena v nižjo kulturno vrsto, še v istem letu znižati, nasprotno pa bo višji davek za dotično parcelo, ki se je spremenila v višjo kulturo (n. pr. pašnik v njivo ali vinograd), predpisal se še le po preteku 10 let torej v 11. letu po nastali premembi v kulturi.

To clajšavo pa zgubi oni posestnik, ki zamolči oziroma zamudi o pravem času oglašiti pri evidenčnemu uradu, da je spremenil dotično parcelo. V interesu kmetovalcev torej je, da bo strogo po zakonu vse spremembe v kulturah oglašati, ker v prvem slučaju se jim še v istem letu mora znižati davek, v drugem pa si zagotove, da vzlje ugodno spremenjeni kulturi jim ostane celih deset let stari navadni (nezvišani) davek od dotične parcele.

Glede prvega odstavka § 1. smemo torej zadovoljni biti, ne tako pa z naslednjimi odstavki, ki razpravljajo o reviziji klasifikacijskih tarifov, in ocenitev posameznih parcel.

Gledé silno slabih žitnih cen i. t. d. nikakor kmetije ne donajajo več onega čistega prinosa, kakoršen se je izračunal pred 15 leti. Zato bi bilo pravično, da se vsi tedanji tarifni nastavki, ki so bili primerni tedanjim tržnim cenam za razne kmetijske pridelke, predelajo in izračunajo na novo in sicer na podlagi jedino pravih in pravičnih današnjih razmer in tržnih cen in drugih odnošajev, nastalih v kmetijstvu.

Žalibog, da bo težko doseči to, ker se finančni minister silo protivi, trdeč, da bi to silno mnogo več milijonov goldinarjev stalo in kaže na res ogromne številke, katere je stala prva uravnava in ocenitev zemljišč v l. 1870. do 1883. in ki so znašali celih 30 milijonov goldinarjev in od katerih odpade celih 18 in pol milijonov goldinarjev na ocenjevanje parcel. Marsikatera pikra beseda bi se dala o tem spregovoriti in za trdno se sme upati, da bi danes kaj takega se ne godilo več kot tedaj; vendar se ne da tajiti, da v to bi bilo dokaj časa treba in tudi vsaj nekaj milijonov goldinarjev. (Dalje sledi.)

Budimpešta, 4. aprila. (brz. poročilo). Poročilo o letini pravi z dne 1. apr., da deževje in dolga zima zadržujeta poljska dela. Pomladna setev bo zelo majhna. Jesenska setev je zelo poškodovana, najbolj: rž in jačmen, najmanj pšenica. Skoraj povsod manjka klaje.

Berolin, 4. aprila (brz. poročilo). Tu se je ustanovilo društvo v varstvo zlate veljave na Nemškem. Predsednik mu je tajni kupč. svetnik Frenzel. 70 velikih industrijalcev in kupcev iz vse Nemčije je pristopilo.

Berolin, 4. aprila (brz. poročilo). Izredni občni zbor nemške trgovske zveze je izrazil v posebni resoluciji zaupanje v izjavo drž. kancelarja kneza Hohenlobe v seji drž. zbora dne 15. febr., da vlada ne misli na nobena pogajanja, s katerimi bi se nemška državna valuta kako izpremenila.

Telegrami.

Naši deputaciji pri min. predsedniku.

Dunaj, 4. aprila. Danes so se predstavili ministerskemu predsedniku knezu Windischgruetzu isterski odposlanci: dr. Vitezić, dr. Laginja, Spinčić, Mandić, dr. Trinajstić, Sančić, Rogač in Tomičić. Opozarjali so vlado na škodo, ki jo ima isterska vinoreja vsled vinske klavzule v trgovski pogodbi z Laškimi; prosili so za podporo pri raznih gospodarskih podjetjih (glede cest i. t. d.), kar bi zmanjšalo vpliv vinske klavzule. Izročili so mu v tem oziru tudi posebno spomenico. Min. predsednik je zelo prijazno sprejel odposlance in jih zagotovil, da je vlada naklonjena isterskim gospodarskim koristim, in da je dobro poučena o gospodarskih razmerah tamošnjega prebivalstva. Obljubil je, da bo vlada skrbno preiskavala nasvete, izražene v spomenici, oziroma tudi po njih ukrenila pozitivne določbe. — Dalje je bila pri minist. predsedniku deputacija nekaterih gorenjskih

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

in notranjskih občin, ki sta jo vodila posl. pl. Globočnik in dr. Ferjančič. Deputacija je izročila spomenico, ki najodločnejše z ozirom na žalostno stanje dotičnih občin zagovarja železnico Loka-Razdrto-Divača in stransko progo skozi vipavsko dolino. Min. predsednik je vsprejel spomenico in je obljubil, da bo vlada skrbno razmotraval izražene želje.

Povodenj.

Temešvar, 4. aprila. Voda v beginem prekopu vedno narašča. Povodenj žuga. — Mnogo jezov je v nevarnosti.

Maros-Vasarhely, 4. aprila. Maroš vedno huje poplavlja, vzlasi krog Görgeyi-a. Okolica Sächs-Regen je pod vodo. — Voda je podrla neki železničen most; promet je ustavljen. Spodnji del mesta je deloma v vodi.

Niregy-Haza, 4. aprila. Voda je na več mestih prestopila jezove v mali Tisi; 20.000 orlov posestva tisine uravnavne družbe je pod vodo.

Dunaj, 4. aprila. Princezinja Gizela bavorska odpotovala je danes popoldne ob 1/2. uri v Brno.

Dunaj, 4. aprila. Nasproti poročilom praških listov, ki pravijo, da je pododsek za volilno reformo svoje delovanje ustavil in se razšel, poročajo večerni listi, da se je delovanje pododsekovo le do po Veliki noči pretrgalo.

Dunaj, 4. aprila. Občni zbor društva dunajskih bank je sklenil razdelitev dividend po 3 gld., tako da se izplačujejo kuponji za leto 1894 po 8 gld. Rednemu rezervnemu zakladu dovolilo se je 500.000 goldinarjev.

Dunaj, 4. aprila. Pri občinskih volitvah v prvi razred sta bila v notranjem in Leopoldovem mestu izvoljena po 1 liberalec, v Otakringu 1 protiliberalec.

Dunaj, 4. aprila. Iz zanesljivega vira se poroča, da ni resnična trditev „Politike“, češ da so navstale v pododboru volilnega odseka resne težave, ki žugajo uničiti vso volilno preosnovo. Pododbor je zadnji čas sklenil več važnih načel in ko se zopet snide državni zbor, bo nadaljeval svoje delovanje.

Dunaj, 5. aprila. Cesar podelil je računskemu revizorju pri tukajšnjem finančnem ravnateljstvu, Matiji Vrabec-u, povodom njegovega vpokojenja naslov računskega svetnika.

Praga, 4. aprila. Prof. fizijologije na češkem vseučilišču Vlad. Tomsa je nana gloma umrl; vdrla se mu je kri. Rajni je bil ruski svetnik. Ko se je ustanovilo rusko vseučilišče, so ga poklicali iz Harkova semkaj.

Berolin, 4. aprila. Zvezni svet je izročil načrt borznega zakona trgovskemu in pravnemu odseku.

Berolin, 4. aprila. Listi poročajo, da je izročil bolgarski ministerski predsednik Stojilov s svojim tajnikom lastnoročno čestitko Bismareku.

Berolin, 4. aprila. Poslanska zbornica je prenehala seje do 23. aprila; gosposka zbornica za negotovo dobo.

Bern, 4. aprila. Narodni svet je sklenil s 75 proti 54 glasovom posvetovati se o prodlogi zveznega sveta gledé zvezne banke.

Bruselj, 4. aprila. Zbornica je vsprejela vse oddelke občinskega reda, kakor ga je predložila vlada. O celi predlogi se bo jutri glasovalo.

Bruselj, 4. aprila. V več premogovnikih v Seraingu in Flemallu so navstale stavke.

Umri so:

3. aprila. Janez Gale, prodajalec kôs, 72 let, Pred kornušnico 5, plučni emphysem.

4. marca. Elizabeta Peterlin, gostija, 70 let, Karlovska cesta 7, ostarelost, — Janez Selan, delavčev sin, 14 let, Illova št. 14, želodčni in črevesni katar.

Tujci.

3. aprila.

Pri **Stonu**: Krum, Lustig, Mandl, Zug, Samec, Köhler z Dunaja. — Kohn iz Plzna. — Mikliš iz Gorice. — pl. Laszlo iz Trsta. — Hirschmann iz Čakovca. — Vrtl iz Marijskih kopelj. — Reimann, Manhart iz Gradca. — Grabnar iz Novega Mesta. — Peschits iz Paračina. — Šavnik iz Kranja. — Handler iz Beljaka. — dr. Artur Gstöttner iz Inomosta.

Pri **Maliču**: Fery, Trostli, Burkhart, Klement, Schacherl, Engl, Moskovitz, Just, Kellermann, Weinreib z Dunaja. — Habesser iz Brna. — Rossi iz Trsta. — Hofbauer iz Tržiča. — Viragl z Reke. — Rother iz Frankobroda. — Schiebl iz Zaloga. — Franc Oldrini iz Linca. — Scheyer iz Radeč. — Zollich od Sv. Ane. — Mattek iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Klökl iz Gradca. — Meesburger z Brda. — Ehrenfest z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Potočnik iz Sore. — Birk iz Zalega Loga. — Hribar iz Kamnika.

Stanarinske knjižice
za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.		729.5	3.6	sl. svzh.	megla	0.7 dež
4. 2. u. pop.		730.6	12.8	sl. jzpad	del. oblač.	
9. u. zveč.		733.1	6.8	sl. szap.	del. jasno	
Srednja temperatura 7.4° za 0.9° pod normalom.						

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 23

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Ivan Jax
LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga
552 50-25 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov, tryciklov, veločipedov itd.

Geniki zastoj in franko.

Št. 8855.

Razglas.

219 1-1

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870. šte. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemunikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plovce in hišne stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin), in sežgati ali kakor si bodi pokončati nabrana gosenčna gnjezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najdalje do 15. maja letos.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje précej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih robéh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogreci) pri oranji ali kopanji zemlje précej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal, gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 1 do 10 goldinarjev, in če bi se to ponovilo, do 20 goldinarjev; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 31. marca 1895.

Zupan: GRASELLI l. r.

Dunajska borza.

Dne 5. aprila.		Dne 4. aprila.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 55 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	152 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150 " — "
Skupni državni dolg v srebru	101 " 65 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164 " 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 35 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 45 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 70 "	Salmove srečke, 40 gld.	71 " — "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 55 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	152 " 50 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 25 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 35 "	Dunavske vravnave srečke 5%	133 " — "	Waldsteimove srečke, 20 gld.	54 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1082 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 " 75 "	Ljubljanske srečke	24 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	403 " 30 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170 " — "
London vista	123 " 25 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3667 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 72 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	573 " — "
20 mark	11 " 93 "	Prijoritne obveznice državne železnice	223 " 50 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111 " 75 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 68 1/2 "	" južne železnice 3%	176 " — "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Italijanski bankovci	48 " 15 "	" južne železnice 5%	133 " 35 "	Montanska družba avstr. plan.	86 " 60 "
C. kr. cekini	5 " 73 "	" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	167 " 75 "
				Papirnih rubljev 100	130 " 87 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.